3. PL/SQL – Blocuri. Variabile. Instrucțiuni.

CUPRINS

3. PL/SQL – Blocuri. Variabile. Instrucțiuni.	. 1
3.1. Limbajul <i>PL/SQL</i>	. 2
3.2. Structura unui bloc <i>PL/SQL</i>	. 2
3.2.1. Separator pentru instrucțiuni	. 3
3.2.2. Comentarii	. 3
3.3. Operatori	. 4
3.4. Variabile	. 4
3.5. Blocuri <i>PL/SQL</i>	. 5
3.6. Comenzi <i>SQL</i> în <i>PL/SQL</i>	. 6
3.6.1. Comanda SELECT INTO	.7
3.6.2. Comenzile INSERT, UPDATE, DELETE	. 8
3.7. Instrucțiuni <i>PL/SQL</i>	.9
3.7.1. Instrucțiunea de atribuire	.9
3.7.2. Instrucțiunea condițională <i>IF</i>	.9
3.7.3. Instrucțiunea condițională <i>CASE</i>	11
3.7.4. Instrucțiunea iterativă <i>LOOP</i>	13
3.7.5. Instrucțiunea iterativă WHILE	13
3.7.6. Instrucțiunea iterativă <i>FOR</i>	14
3.7.7. Instrucțiunea vidă	15
3.7.8. Instrucțiunea de salt <i>EXIT</i>	18
3.7.9. Instrucțiunea de salt <i>CONTINUE</i>	18
3.7.10. Instrucțiunea de salt <i>GOTO</i>	19
Ribliografie (20

3.1. Limbajul PL/SQL

- Atât *PL/SQL*, cât și *server*-ul *Oracle* utilizează același spațiu de memorie și prin urmare nu apar supraîncărcări datorate comunicațiilor dintre acestea.
- Este un limbaj cu structură de blocuri.
- Pentru modularizarea codului *PL/SQL* se pot folosi
 - o blocuri anonime
 - subprograme (proceduri şi funcţii)
 - funcțiile pot fi invocate direct utilizând comenzi *SQL*
 - pachete
 - o trigger-i
 - sunt un tip special de proceduri PL/SQL care se execută automat la apariția unui anumit eveniment.
- Blocuri anonime versus subprograme stocate

Blocuri anonime	Subprograme stocate
Blocuri PL/SQL fără nume	Blocuri PL/SQL cu nume
Compilate de fiecare dată când aplicația este executată	Compilate o singură dată
Nu sunt stocate în BD	Sunt stocate în BD
Nu pot fi invocate de alte aplicații	Pot fi invocate de alte aplicații
Nu întorc valori	Funcțiile trebuie să întoarcă o valoare
Nu acceptă parametrii	Acceptă parametrii

3.2. Structura unui bloc PL/SQL

- Blocul este unitatea de bază a unui program *PL/SQL*.
- Mai este denumit și modul.
- Blocul *PL/SQL* contine 3 sectiuni
 - o secțiunea declarativă (opțională)
 - constante şi variabile
 - tipuri de date locale
 - cursoare
 - excepții definite de utilizator

- subprograme locale (vizibile doar în bloc)
- o secțiunea executabilă (obligatorie)
 - instrucțiuni *SQL* pentru prelucrarea datelor
 - instrucțiuni *PL/SQL*
 - trebuie să conțină măcar o instrucțiune
- o sectiunea de tratare a excepțiilor (opțională)
 - instrucțiuni efectuate atunci când apare a numită excepție/eroare
- Sintaxa generală

```
[<<nume_bloc>>]
[DECLARE
    instrucţiuni de declarare]

BEGIN
    instrucţiuni executabile SQL sau PL/SQL

[EXCEPTION
    tratarea erorilor/excepţiilor]

END [nume_bloc];
```

• Dacă blocul *PL/SQL* este executat fără erori va apărea mesajul:

anonymous block completed

Într-un bloc PL/SQL sunt permise instrucțiuni SQL*Plus?

3.2.1. Separator pentru instrucțiuni

• Caracterul ";" este separator pentru instrucțiuni.

3.2.2. Comentarii

- Comentariile sunt ignorate de compilatorul *PL/SQL*:
 - o pe o singură linie
 - sunt prefixate de simbolurile "--"
 - încep în orice punct al liniei și se termină la sfârșitul acesteia
 - o pe mai multe linii
 - sunt delimitate de simbolurile "/*" şi "*/"

3.3. Operatori

- Operatorii din *PL/SQL* sunt identici cu cei din *SQL*.
- În *PL/SQL* este introdus operatorul ,,**" pentru ridicare la putere.

Exemplul 3.1

```
SELECT POWER(3,2)

FROM DUAL;

BEGIN

END;

BEGIN

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE (POWER(3,2));

END;

BEGIN

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE (3**2);

END;
```


Care secvență poate fi executată local? În ce condiții?

3.4. Variabile

- Stochează datele în același format binar intern ca și baza de date, astfel nefiind necesare conversii suplimentare.
- Pot fi declarate doar în zona declarativă a unui bloc, unde pot fi și inițializate.

Exemplul 3.2

• Fiecare variabilă se declară individual.

```
DECLARE

-- declaratie

-- incorecta

i, j INTEGER;

BEGIN

NULL;

END;

DECLARE

/*declaratie

corecta*/

i INTEGER;

j INTEGER;

BEGIN

NULL;

END;
```

- Li se pot atribui valori noi și pot fi utilizate în zona executabilă a blocului.
- Pot fi transmise ca parametrii subprogramelor *PL/SQL*.
- Pot fi declarate pentru a menține rezultatul obținut de un subprogram *PL/SQL*.
- Sunt vizibile în blocul în care sunt declarate și în toate subblocurile declarate în acesta.
- Dacă o variabilă nu este declarată local în bloc, atunci este căutată în secțiunea declarativă a blocurilor care includ blocul respectiv.

```
DECLARE
   v principal VARCHAR2(50);
BEGIN
   v principal := 'variabila din blocul principal';
   DECLARE
      v secundar VARCHAR2(50) :=
                 'variabila din blocul secundar';
   BEGIN
      DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc Secundar>>');
      DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc '| | v principal);
      DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc '||v secundar);
      v secundar := 'Modific '||v_secundar;
      v principal := 'Modific '||v principal;
      DBMS OUTPUT.PUT LINE(v secundar);
      DBMS OUTPUT.PUT LINE (v principal);
   END;
   DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc Principal>>');
   DBMS OUTPUT.PUT LINE (v secundar);
   DBMS OUTPUT.PUT LINE(v principal);
END;
```


Care comandă va genera o eroare?

3.5. Blocuri PL/SQL

Exemplul 3.4

o Bloc fără secțiune declarativă, fără secțiune de tratare a excepțiilor.

```
BEGIN
   DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('SGBD');
END;
```

Bloc cu secțiune declarativă, fără secțiune de tratare a excepțiilor.

```
DECLARE
  v_data DATE := SYSDATE;
BEGIN
  DBMS_OUTPUT_LINE(v_data);
END;
```

o Bloc cu secțiune declarativă, cu secțiune de tratare a excepțiilor.

```
DECLARE

x NUMBER := &p_x;
y NUMBER := &p_y;

BEGIN

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE(x/y);

EXCEPTION

WHEN ZERO_DIVIDE THEN

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Nu poti sa imparti la 0!');

WHEN OTHERS THEN

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Alta eroare!');

END;
```

3.6. Comenzi SQL în PL/SQL

- Comenzi SQL care pot fi utilizate direct în PL/SQL
 - o LMD (SELECT, INSERT, UPDATE, DELETE, MERGE)
 - Comanda SELECT poate fi utilizată doar cu clauza INTO
 - o LCD (COMMIT, SAVEPOINT, ROLLBACK)
- Comenzi SQL care nu pot fi utilizate direct în PL/SQL
 - LDD (CREATE, ALTER, DROP)
 - *LCD* (*GRANT*, *REVOKE*)
 - Aceste comenzi nu pot fi folosite direct în *PL/SQL* deoarece sunt construite și executate la *runtime* (sunt dinamice). De aceea pot fi utilizate în *PL/SQL* doar cu *SQL Dinamic*.
 - SQL Static cuprinde comenzi care sunt stabilite la momentul în care programul este compilat. Acestea pot fi utilizate direct în PL/SQL.

3.6.1. Comanda SELECT ... INTO

Exemplul 3.5

```
DECLARE
 v_clasificare clasific_clienti.clasificare%TYPE;
 := &p client;
BEGIN
 SELECT clasificare, id categorie
 INTO v_clasificare, v_categorie
 FROM clasific clienti
 WHERE id client = v client;
 DBMS OUTPUT.PUT LINE(v categorie |  ' '
                   || v clasificare);
EXCEPTION
 WHEN NO DATA FOUND THEN
     DBMS OUTPUT.PUT LINE('Nicio linie!');
 WHEN TOO MANY ROWS THEN
     DBMS OUTPUT.PUT LINE('Mai multe linii!');
 WHEN OTHERS THEN
     DBMS OUTPUT.PUT LINE('Alta eroare!');
END;
```


Comanda SELECT ... INTO trebuie să obțină exact o singură înregistrare?

Comanda SELECT poate fi utilizată în PL/SQL fără clauza INTO?

Comanda SELECT poate fi utilizată într-o procedură Microsoft T-SQL fără clauza INTO?

În *Microsoft T-SQL* comanda *SELECT* cu clauza *INTO* funcționează la fel ca și în *PL/SQL*?

Comanda SELECT poate fi utilizată într-o procedură MySQL fără clauza INTO?

Ce opțiuni permite comanda SELECT ... INTO în MySQL?

În cadrul acestui curs vor fi considerate corecte și punctate doar soluțiile implementate în *PL/SQL*.

3.6.2. Comenzile INSERT, UPDATE, DELETE

Exemplul 3.7

```
BEGIN
   DELETE FROM clasific_clienti WHERE id_client=209;
   INSERT INTO clasific_clienti VALUES (209,2,1,null);
   UPDATE clasific_clienti
   SET    clasificare = 'D'
   WHERE id_client = 209;
   COMMIT;
END;
```

Exemplul 3.8 - vezi curs

Un bloc *PL/SQL* poate conține mai multe comenzi *COMMIT*, *SAVEPOINT* sau *ROLLBACK*?

3.7. Instrucțiuni PL/SQL

- Instrucțiunea de atribuire (:=)
- Instrucțiuni condiționale (IF, CASE)
- Instrucțiuni iterative (LOOP, WHILE, FOR)
- Instrucțiuni de salt (GOTO, EXIT, CONTINUE)
- Instrucțiunea vidă (*NULL*)

3.7.1. Instrucțiunea de atribuire

```
variabila := expresie;
```

- Variabilele care sunt declarate *NOT NULL* trebuie inițializate la declarare.
 - Codul din partea stângă a exemplului de mai jos va genera eroarea
 PLS-00218: a variable declared NOT NULL must have an initialization assignment

Exemplul 3.9

```
DECLARE

x NUMBER(2) NOT NULL;

x NUMBER(2) NOT NULL :=2;

BEGIN

x:=2;

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE(x);

END;

DECLARE

x NUMBER(2) NOT NULL :=2;

BEGIN

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE(x);

END;
```

3.7.2. Instrucțiunea condițională IF

```
IF expresie_booleană
THEN comandă [comandă]...
[ELSIF expresie_booleană
THEN comandă [comandă]...]
[ELSIF expresie_booleană
THEN comandă [comandă]...]...
[ELSE comandă [comandă]...]
```

- Comenzile din instrucțiune sunt executate dacă expresia booleană corespunzătoare are valoare *TRUE*. În caz contrar (expresia booleană are valoarea *FALSE* sau *NULL*), secvența nu este executată.
- Instrucțiunea IF poate conține mai multe clauze ELSIF, dar o singură clauză ELSE.
 Aceasta se referă la ultima clauză ELSIF.

```
DECLARE
  v nr NATURAL;
 v clasificare CHAR(1) := UPPER('&p clasificare');
BEGIN
  SELECT COUNT(*) INTO v nr
  FROM clasific clienti
  WHERE clasificare = v_clasificare;
  IF v nr=0
   THEN
        DBMS OUTPUT.PUT LINE('Nu exista clienti de '||
              'tipul ' || v clasificare);
    ELSE
        DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Exista ' ||v nr ||
             ' clienti de tipul '|| v clasificare);
 END IF;
END;
```

Exemplul 3.11

```
DECLARE
  v nr NATURAL;
 v clasificare CHAR(1) := UPPER('&p clasificare');
BEGIN
  SELECT COUNT(*) INTO v nr
  FROM clasific clienti
 WHERE clasificare = v clasificare
  AND id categorie = 1;
  IF v nr=0
    THEN
        DBMS OUTPUT.PUT LINE('Nu exista clienti de '||
                             'tipul '|| v clasificare);
   ELSE
        IF v nr = 1
            THEN
              DBMS OUTPUT.PUT LINE('Exista 1 client '||
                         'de tipul '|| v_clasificare);
            ELSE
              DBMS OUTPUT.PUT LINE('Exista ' | | v nr | |
                ' clienti de tipul '|| v clasificare);
        END IF;
  END IF;
END;
```

Exemplul 3.12 <mark>- vezi curs</mark>

3.7.3. Instrucțiunea condițională CASE

```
[<<eticheta>>]
CASE selector
  WHEN valoare_1_selector THEN secvență_comenzi_1;
  WHEN valoare_2_selector THEN secvență_comenzi_2;
  ...
  WHEN valoare_n_selector THEN secvență_comenzi_n;
  [ELSE secvență_comenzi;]
END CASE [eticheta];
```

- *Selectorul* este o expresie a cărei valoare este evaluată o singură dată și este utilizată pentru a selecta una dintre alternativele specificate prin clauzele *WHEN*.
 - Poate avea orice tip PL/SQL, cu excepția tipurilor BLOB, BFILE și tipuri definite de utilizator.
 - Dacă valoarea selectorului este egală cu *valoare_k_selector*, atunci sunt executate comenzile cuprinse în *secvență_comenzi_k* și comanda *CASE* se încheie.
 - Valoare_k_selector poate avea orice tip PL/SQL, cu excepția tipurilor BLOB, BFILE și tipuri definite de utilizator.
- Secvența de comenzi din clauza *ELSE* este executată doar dacă selectorul nu are niciuna dintre valorile cuprinse în clauzele *WHEN*.
 - o Clauza *ELSE* este optională.
 - o Dacă această clauză lipsește și selectorul nu are niciuna dintre valorile specificate în clauzele *WHEN*, atunci pare eroarea *CASE_NOT_FOUND*.

```
DECLARE
 v nr NATURAL;
 v clasificare CHAR(1) := UPPER('&p clasificare');
BEGIN
 SELECT COUNT(*) INTO v nr
 FROM clasific clienti
 WHERE clasificare = v clasificare
       id categorie = 1;
 AND
 CASE v nr
   WHEN 0 THEN
        DBMS OUTPUT.PUT LINE('Nu exista clienti de ' ||
             'tipul '|| v clasificare);
   WHEN 1 THEN
            DBMS OUTPUT.PUT LINE('Exista 1 client ' ||
                       'de tipul '|| v clasificare);
```

```
ELSE

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Exista ' ||v_nr ||
 ' clienti de tipul '|| v_clasificare);

END CASE;

END;
```

• Comanda CASE permite o formă alternativă:

```
[<<eticheta>>]
CASE
  WHEN expresie_booleană_1 THEN secvenţă_comenzi_1;
  WHEN expresie_booleană_2 THEN secvenţă_comenzi_2;
  ...
  WHEN expresie_booleană_n THEN secvenţă_comenzi_n;
  [ELSE secvenţă_comenzi;]
END CASE [eticheta];
```

- Selectorul lipseşte.
- o Fiecare clauză WHEN conține o expresie booleană.
- Dacă expresie booleană expresie_booleană_k are valoarea TRUE, atunci sunt executate comenzile cuprinse în secvență_comenzi_k şi comanda CASE se încheie.
- Secvența de comenzi din clauza ELSE este executată doar dacă nicio expresie booleană din clauzele WHEN nu are valoare TRUE.
- Şi în acest caz clauza *ELSE* este opțională. Dacă această clauză lipsește și nicio expresie booleană din clauzele *WHEN* nu are valoare *TRUE*, atunci pare eroarea *CASE_NOT_FOUND*.

```
Exemplul 3.14 - <mark>vezi curs</mark>
```


Nu confundați comanda CASE din PL/SQL cu expresia CASE din SQL.

```
Exemplul 3.15 - <mark>vezi curs</mark>
```

Expresia CASE are sintaxa similară comenzii CASE, dar:

- clauzele *WHEN* nu se termină prin caracterul ,;;";
- în clauzele WHEN nu se realizează atribuiri;
- clauza *END* nu include cuvântul cheie *CASE*.

```
Exemplul 3.16 - vezi curs
```

3.7.4. Instrucțiunea iterativă LOOP

```
LOOP
secvență_de_comenzi;
END LOOP;
```

- Este denumită ciclare simplă.
- Comenzile incluse între cuvintele cheie LOOP şi END LOOP sunt executate cel puţin o dată.
- Pentru a nu cicla la infinit trebuie utilizată comanda EXIT.

Exemplul 3.17

```
DECLARE

cod_ascii NUMBER := ASCII('A');

BEGIN

LOOP

DBMS_OUTPUT.PUT(CHR(cod_ascii) || ' ');

cod_ascii := cod_ascii + 1;

-- EXIT;

EXIT WHEN cod_ascii > ASCII('E');

/* If cod_ascii > ASCII('E') THEN EXIT;

END IF; */

END LOOP;

DBMS_OUTPUT.NEW_LINE;

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Iesire cand am ajuns la '||

CHR(cod_ascii));

END;
```

• Pentru a transfera controlul iterației următoare se utilizează comanda CONTINUE.

```
Exemplul 3.18 - vezi curs
```

3.7.5. Instrucțiunea iterativă WHILE

```
WHILE condiție LOOP
secvență_de_comenzi;
END LOOP;
```

- Este denumită ciclare conditionată.
- Comenzile incluse între cuvintele cheie *LOOP* și *END LOOP* sunt executate atâta timp cât condiția are valoarea *TRUE*.
- Condiția este evaluată la începutul fiecărei iterații.

```
DECLARE
  i NATURAL := 1;
BEGIN
  WHILE i<=10 LOOP
    DBMS OUTPUT.PUT(i**2|| ' ');
    i := i + 1;
 END LOOP;
  DBMS OUTPUT.NEW LINE;
  DBMS OUTPUT.PUT LINE('Iesire cand i = '|| i );
DECLARE
  i NATURAL := 1;
BEGIN
  WHILE i <= 10 LOOP
    DBMS OUTPUT.PUT(i**2|| ' ');
    i := i + 1;
    CONTINUE WHEN i<=5;
    DBMS OUTPUT.NEW LINE;
  END LOOP;
  DBMS OUTPUT.PUT LINE('Iesire cand i = '|| i );
END;
```

3.7.6. Instrucțiunea iterativă FOR

```
FOR contor IN [REVERSE] lim_inf..lim_sup LOOP
secvență_de_comenzi;
END LOOP;
```

- Este denumită ciclare cu pas și este utilizată dacă numărul de iterații este cunoscut.
- Comenzile incluse între cuvintele cheie *LOOP* și *END LOOP* sunt executate pentru toate valorile întregi din intervalul [*lim_inf*, *lim_sup*].
- Dacă este utilizată opțiunea REVERSE, iterația se realizează în sens invers (de la lim_sup la lim_inf).
- Variabila *contor* nu trebuie declarată.
 - Este neidentificată în afara ciclului.
 - o Implicit este de tip BINARY_INTEGER.
 - Pasul are valoarea 1 (nu poate fi modificat).
 - Limitele domeniului pot fi variabile sau expresii de tip întreg sau care pot fi convertite la întreg.

```
BEGIN
  FOR i IN 1..10 LOOP
    DBMS OUTPUT.PUT(i**2|| ' ');
  END LOOP;
  DBMS OUTPUT.NEW LINE;
END;
/
BEGIN
  FOR i IN REVERSE 1..10 LOOP
    DBMS OUTPUT.PUT(i**2|| ' ');
  END LOOP;
  DBMS OUTPUT.NEW LINE;
END;
/
BEGIN
  FOR i IN REVERSE 1..10 LOOP
    DBMS OUTPUT.PUT(i**2|| ' ');
    CONTINUE WHEN i<=5;
    DBMS OUTPUT.NEW LINE;
 END LOOP;
  DBMS OUTPUT.NEW LINE;
END;
```

3.7.7. Instructiunea vidă

```
NULL;
```

- Nu există nicio corespondență între valoarea NULL și instrucțiunea NULL.
- Nu realizează nicio operație.
- Plasează controlul următoarei comenzi.
- În *PL/SQL* anumite structuri trebuie să conțină cel puțin o comandă executabilă (de exemplu, instrucțiunea *IF* sau zona de gestiune a excepțiilor).

o Un bloc care nu are nicio acțiune.

Exemplul 3.21

```
DECLARE

x NUMBER(2) NOT NULL :=2;

BEGIN

NULL;

END;
```

o Captarea unei excepții pentru care nu se realizează nicio acțiune.

```
DECLARE
  v clasificare clasific clienti.clasificare%TYPE;
  v categorie clasific clienti.id categorie%TYPE;
  v client clasific clienti.id categorie%TYPE := 978;
BEGIN
  SELECT clasificare, id categorie
  INTO v clasificare, v categorie
  FROM clasific clienti
  WHERE id_client = v_client;
  DBMS OUTPUT.PUT LINE (v categorie |  ' '
                      || v_clasificare);
EXCEPTION
  WHEN NO DATA FOUND THEN
     -- DBMS OUTPUT.PUT LINE('Nicio linie!');
     NULL;
  WHEN TOO MANY ROWS THEN
      DBMS OUTPUT.PUT LINE('Mai multe linii!');
  WHEN OTHERS THEN
      DBMS OUTPUT.PUT LINE('Alta eroare!');
END;
```

 Salt la o etichetă după care nu urmează nicio instrucțiune executabilă (de exemplu urmează END sau END IF). Următoarele 3 exemple ilustrează opțiuni posibile.

```
DECLARE
i INT(1);
BEGIN

FOR i in 1..5 loop
IF i=3 THEN

GOTO eticheta;

ELSE

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('i='||i);
END IF;
END LOOP;

<<eticheta>>
--instructiunea NULL nu este necesara
DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('STOP cand i='||i);

END;
```

```
FOR i in 1..5 loop

IF i=3 THEN

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('STOP cand i='||i);
GOTO eticheta;

ELSE

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('i='||i);
END IF;
END LOOP;

<<eticheta>>
--instructiunea NULL este necesara
NULL;

END;
```

• Este des utilizată în instrucțiunile condiționale pentru a sugera că într-un anumit caz nu se întâmplă nimic.

```
FOR i in 1..5 loop

IF i=3 THEN

NULL;

ELSE

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('i='||i);

END IF;

END LOOP;
END;
```

3.7.8. Instrucțiunea de salt EXIT

```
EXIT [etichetă] [WHEN condiție];
```

- Permite ieșirea dintr-un ciclu. (Exemplele 3.17 și 3.18).
- Controlul trece fie la prima instrucțiune situată după clauza *END LOOP* corespunzătoare, fie după instrucțiunea *LOOP* având eticheta specificată.

3.7.9. Instrucțiunea de salt *CONTINUE*

```
CONTINUE [WHEN condiție];
```

• Permite transferarea controlului iterației următoare. (Exemplele 3.18, 3.19 și 3.20).

3.7.10. Instrucțiunea de salt GOTO

GOTO nume_eticheta;

- Permite saltul necondiționat la o instrucțiune executabilă sau la începutul unui bloc care are eticheta specificată în comandă. (Exemplul 3.23).
- Nu este permis saltul:
 - o în interiorul unui bloc (subbloc);
 - o în interiorul unei comenzi IF, CASE sau LOOP;
 - o de la o clauză a comenzii CASE, la altă clauză a aceleași comenzi;
 - o de la tratarea unei excepții, în blocul curent;
 - o în exteriorul unui subprogram.

Bibliografie

- **1.** Connolly T.M., Begg C.E., Database Systems: *A Practical Approach to Design, Implementation and Management*, 5th edition, Pearson Education, 2005
- **2.** Dollinger R., Andron L., *Baze de date și gestiunea tranzacțiilor*, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 2004
- 3. Oracle and/or its affiliates, Oracle Database Concepts, 1993, 2017
- **4.** Oracle and/or its affiliates, *Oracle Database Performance Tuning Guide*, 2013, 2017
- 5. Oracle and/or its affiliates, Oracle Database SQL Language Reference, 1996, 2017
- 6. Oracle and/or its affiliates, Oracle Database PL/SQL Language Reference, 1996, 2017
- 7. Oracle and/or its affiliates, Oracle Database Administrator's Guide, 2001, 2010
- 8. Oracle University, Oracle Database 11g: PL/SQL Fundamentals, Student Guide, 2009
- **9.** Popescu I., Alecu A., Velcescu L., Florea (Mihai) G., *Programare avansată în Oracle9i*, Ed. Tehnică, 2004
- **10.** Microsoft Online Documentation http://msdn.microsoft.com
- **11.** MySQL Online Documentation http://dev.mysql.com